JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
ANTONIO LA PERGOLA
4 päivänä heinäkuuta 1996 *

1. Cour du travail de Liègen esittämät ennakkoratkaisukysymykset koskevat asetuksen (ETY) N:o 574/72 [1] sosiaaliturvaetuuksia koskevan hakemuksen toimittamiseen liittyviä sääntöjä koskevan 36 artiklan 4 kohdan säännösten tulkintaa. Kansallinen tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuinta määrittelemään edellä mainitun kohdan ja saman artiklan 1, 2 ja 3 kohdan säännösten väliset suhteet niitä tulkitsemalla. Pääasiallisesti kysymys on siitä, voidaanko sitä päivää, jolloin etuuksien maksamista koskeva hakemus toimitetaan toimivaltaiselle laitokselle, pitää hakemuksen jättämispäivänä myös sellaisten muiden toimivaltaisten jäsenvaltioiden sosiaalietuuksia myöntävien laitosten kannalta katsoen, jotka mahdollisesti joutuvat käsittelemään asiaa ja joiden toimivaltaan kuuluu myöntää suhteellinen osuus samasta etuudesta asianomaiselle henkilölle.

Tosiseikat

2. Tämän asian perustana olevat tosiseikat voidaan esittää yhteenvedonomaisesti seuraavasti. Ranskan kansalainen ja Belgiassa asuva Picard (jäljempänä hakija) toimitti 11.4.1991 vanhuuseläkehakemuksen toimivaltaiselle ranskalaiselle sosiaaliasioita hoitavalle laitokselle. Hallintoviranomaiset hyväksyivät tämän hakemuksen ja myönsivät Picardille 1.1.1992 alkaen oikeuden eläkkeeseen.

3. Picard toimitti Ranskan hallintoviranomaisten antaman nimenomaisen ohjeen mukaisesti 11.6.1992 Verviersin (hakijan asuinkunnan) kunnallisten viranomaisten välityksellä eläkehakemuksen itsenäisten ammatinharjoittajien sosiaalietuusasioissa toimivaltaiselle belgialaiselle laitokselle, Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants -nimiselle laitokselle (jäljempänä Inasti).

4. Viimeksi mainittu laitos hylkäsi 21.12.1992 tekemällään päätöksellä Picardin tekemän varhennettua vanhuuseläkettä koskevan hakemuksen. Hakija ei hakemuksensa

* Alkuperäinen kieli: italia.

1 — Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2001/83, täytäntöönpanomenettelystä 21 päivänä maaliskuuta 1972 annettu neuvoston asetus (EYVL L 230, s. 86).

tekohetkellä täyttänyt Belgian lainsäädännön mukaisia edellytyksiä eläkkeen saamiselle. [2]

Saatuaan tietää, että toimivaltainen ranskalainen laitos oli myöntänyt Picardille eläkkeen, Inasti teki 27.1.1993 uuden päätöksen, jolla se kansallisen lainsäädännön nojalla kieltäytyi myöntämästä Picardille vanhuuseläkettä ja myönsi hänelle oikeuden suhdeluvun mukaiseen eläkkeeseen, jonka määrän se määritteli "asetusten N:o 1408/71 ja 574/72 mukaisesti". [3]

Samalla tämän etuuden voimaantulopäiväksi vahvistettiin 1.7.1992, toisin sanoen ranskalaisen laitoksen eläkkeenmaksamispäivää seuraava päivä.

5. Inastin mukaan eri viitepäivän hyväksyminen johtuu Belgian lainsäädännöstä, mikä muodostaa tämän asian tulkintaongelman. Inasti väittää, että eläkehakemus on sovellettavan lainsäädännön perusteella toimitettava hakijan asuinpaikan kunnallisviranomaiselle; eläkettä ei voida maksaa ennen hakemuksen toimittamiskuukautta seuraavan kuukauden ensimmäistä päivää. [4] Edellä mainittujen kansallisten säännösten perusteella olisi ollut lainmukaista vahvistaa 1.7.1992 viitepäiväksi. Kuten olen edellä todennut, Picard on toimittanut vasta 11.6.1992 vanhuuseläkehakemuksen Verviersin kunnalliselle viranomaiselle.

6. Tribunal de Verviers, jossa Picard oli nostanut kanteen, vahvisti 18.11.1994 antamallaan tuomiolla Inastin päätöksen hakijalle myönnetyn etuuden suuruuden osalta, mutta katsoi toisin kuin tämä belgialainen laitos, että Picardille myönnetyn sosiaalietuuden maksamisen viitepäivän oli asetuksen (ETY) N:o 574/72 36 artiklan 4 kohdan perusteella oltava 1.1.1992 eli siis päivä, jolloin toimivaltainen ranskalainen viranomainen on myöntänyt hänelle eläkkeen.

2 — Belgian lainsäädännön mukaan oikeus vanhuuseläkkeen saamiseen alkaa vasta, kun hakija on täyttänyt 65 vuotta — ainakin silloin, kun edellytykset varhennetun vanhuuseläkkeen saamiseksi eivät ole täyttyneet (tässä asiassa näin ei ole, koska Picard ei ollut työskennellyt itsenäisenä ammatinharjoittajana Belgiassa viiden kalenterivuoden ajan). Sitä vastoin Ranskassa oikeus eläkkeen saamiseen alkaa, kun hakija on täyttänyt 60 vuotta. Luultavasti tämän vuoksi Picard, joka on syntynyt 24.12.1931 ja joka oli näin ollen juuri täyttänyt 60 vuotta tätä asiaa koskevien tosiseikkojen tapahtuessa, oli ensimmäiseksi kääntynyt toimivaltaisen ranskalaisen laitoksen puoleen.

3 — Tämä sitaatti on ote Inastin tämän oikeudenkäynnin yhteydessä esittämistä huomautuksista (s. 2). Myös Inastin 27.1.1993 tekemässä päätöksessä on viittauksia yhteisön asetuksiin. Sosiaaliturvaetuuksien todellisen määrän määrittelyn osalta on korostettava, että Picard työskenteli Belgiassa 1.1.1981 ja 30.6.1982 sekä 1.1.1985 ja 31.3.1988 välisinä aikoina. Sen Belgian maksaman eläkkeen suuruus, johon hänellä on oikeus, laskettiin tämän vuoksi liittämällä nämä ajanjaksot Ranskassa ja Belgiassa työskenneltyyn koko ammattitoiminnan aikaan.

4 — Eläkkeen maksamispäivään liittyvä säännös on itsenäisten ammatinharjoittajien eläkettä ja toimentuloa koskevista yleisistä säännöistä 10.11.1967 annetun kuninkaallisen asetuksen nro 72 3 pykälän 3 momentissa; säännös siitä, että eläkehakemukset on toimitettava asuinkunnan bourgmestrelle on itsenäisten ammatinharjoittajien eläkettä ja toimeentuloa koskevista yleisistä säännöistä 22.12.1967 annetun kuninkaallisen asetuksen 120 pykälän 1 momentissa. Asiaankuuluvan kansallisen lainsäädännön koko tekstin osalta ks. esittelevän tuomarin kertomuksen II osa ("kansallinen lainsäädäntö").

7. Muutoksenhakutuomioistuin, johon Inasti valitti tuomiosta, päätti esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko asetuksen N:o 574/72 36 artiklan 4 kohta itsenäinen yleissääntö, jota sovelletaan saman artiklan 1—3 kohtien säännöksistä riippumatta?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko palkatun työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan, jonka oikeutta eläkkeeseen asuinvaltion toimivaltainen laitos ei voi tunnustaa, ellei toisen jäsenvaltion (tässä tapauksessa sen valtion, jonka kansalainen asianomainen henkilö on) toimivaltainen laitos ole sitä ennen tunnustanut oikeutta eläkkeeseen, kuitenkin tehtävä hakemus asuinvaltiossa, jotta etuudet myönnettäisiin samanaikaisesti molemmissa valtioissa?"

8. Picard, Inasti, komissio ja Ranskan hallitus ovat esittäneet kirjalliset huomautuksensa tämän oikeudenkäynnin yhteydessä.

9. Ennen yhteisöjen tuomioistuimelle esitettyjen kysymysten sisällön tutkimista yritän sijoittaa ne laajempaan yhteyteen, jossa niitä on mielestäni tarkasteltava.

Asiaan liittyvät säännökset

10. Picard on ammattitoimintaa harjoittaessaan kuulunut sekä Ranskan että Belgian oikeusjärjestyksen soveltamisalaan. Koska hän on tehnyt hakemuksen niiden sosiaaliturvaetuuksien maksamisesta, joihin hänellä on oikeus, on sovellettava 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 44 artiklaa, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2001/83 (EYVL L 230, s. 6) ("Yleisiä säännöksiä etuuksien myöntämisestä, kun palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja on ollut kahden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön alainen"), jonka 2 kohta kuuluu seuraavasti:

"—— kun *etuuden myöntämistä koskeva hakemus* on toimitettu, sen myöntämisessä on otettava huomioon kaikki lainsäädännöt, joiden alainen palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja on ollut ——" (kursivointi tässä).

11. Asetuksen N:o 574/72 säännöksissä määritellään asetuksen N:o 1408/71 sääntöjen yksityiskohtaiset soveltamissäännökset.

Asetuksen 3 luvun ["Työkyvyttömyys, vanhuus ja kuolema (eläkkeet)"] säännöksessä, jonka tulkinnasta on kysymys, vahvistetaan työkyvyttömyyttä, vanhuutta ja kuolemaa koskevat säännöt eläkkeistä, sellaisina kuin ne on mainittu asetuksen N:o 1408/71 3 luvussa ["Vanhuus ja kuolema (eläkkeet)"] [5]. Mainitun 36 artiklan kohteena ovat "vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia (orvonetuuksia lukuun ottamatta) ja työkyvyttömyysetuuksia koskevat hakemukset tapauksissa, joita ei tarkoiteta täytäntöönpanoasetuksen 35 artiklassa".

12. Tämän artiklan säännöksissä määritellään ne yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaan työntekijän on toimitettava etuuksia koskeva hakemus. Edellä mainitun artiklan 1 kohdan mukaisesti hakijan "— — *on toimitettava* hakemus asuinpaikan laitokselle — —" sen menettelyn mukaisesti, josta tämän laitoksen soveltamassa lainsäädännössä säädetään (kursivointi tässä). Jos hakija sitä vastoin (2 kohta) asuu sellaisen jäsenvaltion alueella, jonka lainsäädäntöä ei ole sovellettu työntekijään, hän "— — voi toimittaa hakemuksensa sen jäsenvaltion laitokselle, jonka lainsäädännön alainen työntekijä viimeksi oli" [6].

13. Artiklan 4 kohdassa olevalla toisella säännöksellä on tietyllä tavalla "myöntämismenettelyn aloittava" tehtävä. Tämän kohdan mukaan hakemuksen lähettäminen koskee "ilman eri toimenpiteitä" samanaikaista etuuden myöntämistä muiden kyseisten sellaisten jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan, joissa säädetyt edellytykset hakija täyttää, jos hakija ei pyydä toisenlaista menettelyä.

14. Asetuksen 36 artiklan 4 kappaleessa säädetään tarkalleen ottaen seuraavaa:

"Etuuksia koskeva hakemus, joka on lähetetty yhden jäsenvaltion laitokselle, koskee ilman eri toimenpiteitä samanaikaista etuuden myöntämistä muiden kyseisten sellaisten jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaan, joissa säädetyt edellytykset hakija täyttää, paitsi jos hakija pyytää asetuksen 44 artiklan 2 kohdan mukaan sellaisen vanhuusetuuden lykkäämistä, johon hänellä olisi oikeus yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan."

Asian tarkastelu

15. Ensinnäkin on korostettava, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa kyse ei ole hakijan oikeudesta "asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön säännösten mukaisesti" suhteutetun etuuden saamiseen. Kuten Inasti on täsmentänyt huomautuksissaan, Picardilla on oikeus saada toimivaltaiselta belgialaiselta lai-

5 — Kyseessä ovat edellä mainitun asetuksen 44—51 artiklan säännöt. Työkyvyttömyyseläkkeisiin näitä säännöksiä sovelletaan edellä mainitun asetuksen 40 artiklan 1 kohdan viittauksen mukaisesti.

6 — Artiklan 3 kohdassa säädetään mahdollisuudesta, jota sovelletaan, jos hakija asuu muun kuin jäsenvaltion alueella. Tässä tapauksessa hänen "— — *on toimitettava* hakemuksensa sen jäsenvaltion toimivaltaiselle laitokselle, jonka lainsäädännön alainen työntekijä viimeksi oli" (kursivointi tässä).

tokselta sosiaaliturvaetuus, jonka suuruus on suhteessa tämän jäsenvaltion alueella täyttyneisiin vakuutuskausiin. Esitetyt kysymykset koskevat siis ainoastaan sen päivän määrittämistä, josta lähtien kyseistä etuutta on maksettava.

16. Tulkintaongelma aiheutuu siitä, että se tapa, jolla Picard on toimittanut eläkehakemuksensa ei ole minkään 36 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyn tavan mukainen. Vaikka kyseinen työntekijä asuukin Belgiassa, hän on tehnyt ensin hakemuksensa ainoastaan toimivaltaiselle ranskalaiselle laitokselle. Näin ollen hän on noudattanut edellä mainitun artiklan 1 kohdassa säädettyä velvollisuutta vasta 11.6.1992, eli päivänä, jolloin hän teki eläkehakemuksen asuinpaikkansa toimivaltaiselle viranomaiselle Inastin "soveltaman lainsäädännön mukaisten yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti" [7]. Nämä tosiseikat huomioon ottaen belgialainen laitos väittää, että koska asianosainen ei ole noudattanut täytäntöönpanoasetuksen säännösten mukaista velvollisuutta, Inastin hakijalle myöntämän suhteellisen eläkkeen maksamisen viitepäivä on määritettävä kansallisen lainsäädännön mukaan ilman, että voitaisiin viitata päivään, jona hakija on toimittanut hakemuksen toimivaltaiselle ranskalaiselle laitokselle [8].

17. Komissio ja Ranskan hallitus ovat eri mieltä. Molemmat väittävät, että tätä asiaa tarkasteltaessa on otettava huomioon asetuksen N:o 1408/71 ja perustamissopimuksen määräysten tavoitteet, joihin ne perustavat väitteensä. Sillä seikalla, mille kansalliselle laitokselle sosiaaliturvaetuuksia koskeva hakemus on osoitettu, ei tämän vuoksi ole merkitystä silloin kun kysymys on siitä, milloin asetuksessa säädetty myöntämismenettely alkaa. Olen tästä samaa mieltä jäljempänä esittämästäni syystä.

18. Asetuksen N:o 574/72 säännösten tarkoituksena on määritellä asetuksen N:o 1408/71 sääntöjen yksityiskohtaiset soveltamissäännöt. Myös kyseisiä sääntöjä on tulkittava perustamissopimuksen 48 ja 51 artiklan tavoitteiden mukaisesti. Ensisijainen tavoite on sen takaaminen, että siirtotyöläisille taataan sosiaaliturvaetuudet heidän työskentely- taikka asuinpaikastaan riippumatta [9].

19. Tähän tavoitteeseen pyritään asetuksen N:o 1408/71 44—51 artiklalla, jotka koskevat vanhuuden, kuoleman ja työkyvyttömyyden perusteella myönnettävien eläkkeiden yhteenlaskemista ja maksamista. Edellä mainittua perustetta, joka on yleinen ja keskeinen silloin kun asiaa koskevia yhteisön

7 — Koska Picard on ammattitoimintaa harjoittaessaan kuulunut Belgian lainsäädännön soveltamisalaan, hän ei voi käyttää 36 artiklan 2 kohdassa säädettyä vaihtoehtoa.

8 — Toisaalta Inastin mukaan asetuksen (ETY) N:o 574/72 36 artiklan 4 kohdan säännöksellä, joka ei miten-kään ole itsenäinen sääntö, määritetään vain sellaisen etuuksia koskevan hakemuksen vaikutuksia, joka on toimitettu kyseisen artiklan 1, 2 ja 3 kohdan yksityiskohtaisten sääntöjen mukaan.

9 — Ks. asetuksen N:o 1408/71 viides perustelukappale.

säännöksiä tarkastellaan kokonaisuutena, sovelletaan sekä sosiaaliturva-asioita koskevien oikeuksien syntymiseen että sosiaaliturvaorganisaatioiden maksamien etuuksien laskemiseen [10].

20. Kuitenkin sen jälkeen, kun on määritetty kahden edellä mainitun asetuksen säännöksiin liittyvät periaatteet, on muistutettava, että asetuksen N:o 1408/71 44 artiklan 2 kohdassa säädetään, että yhden tai useamman jäsenvaltion lainsäädännön mukaan saatujen vanhuuseläke-etuuksien myöntämisen viitepäivä on kaikkien asianomaisten toimivaltaisten laitosten osalta päivä, jona "etuuden myöntämistä koskeva *hakemus*" on toimitettu (kursivointi tässä).

21. Tämän sääntelyn pakottavuus sekä sen taustalla olevat periaatteet ovat mielestäni selviä. Edellä mainitun asetuksen logiikan mukaan työntekijä täyttää hänelle kuuluvan sosiaaliturvaetuuden maksamisen edellytyksenä olevan velvollisuuden toimitettuaan sitä koskevan hakemuksen. Samanaikaisesti syntyy vuorostaan toimivaltaisille laitoksille velvollisuus olla yhteistyössä keskenään etuuksien yhteenlaskemisen ja suhdeluvun laskemisen suorittamiseksi.

22. Ehdottamaani tarkastelutapaa vahvistaa lisäksi tässä tarkoittamani yhteisön sääntöjen järjestelmä. Kuten asetuksen N:o 574/92 36 artiklan 1 kohdassa olevassa säännöksessä täsmennetään (vaikka siinä viitataankin tapaukseen, joka ei ole rinnastettavissa tässä asiassa kysymyksessä olevaan tapaukseen), silloin kun hakemuksen vastaanottanut laitos (joka ei ole toimivaltainen asuinpaikan laitos), siirtää sen toimivaltaiselle laitokselle, sen on ilmoitettava päivä, "jona hakemus toimitettiin" ja säännöksessä lisätään vielä, että "*tämä päivämäärä katsotaan päiväksi, jona hakemus toimitettiin viimeksi mainitulle laitokselle*" (kursivointi tässä).

23. Asetuksen normien mukaisesti läheisyysperuste on näin ollen tärkeämpi kuin toimivaltaperuste. Asetuksessa säädetyllä velvollisuudella toimittaa hakemus asuinpaikan laitokselle (vaikka se ei olisikaan toimivaltainen) ja tälle laitokselle asetetulla velvollisuudella olla yhteistyössä etuuksien myöntämistä koskevissa asioissa, on haluttu helpottaa sosiaaliturvaetuuksien hakumenettelyä siten, että työntekijä voi hakea etuuksia omassa intressipiirissään ja että hänen ei tarvitse kääntyä kaikkien toimivaltaisten laitosten puoleen niissä jäsenvaltioissa, joissa hän on harjoittanut ammattitoimintaa.

24. Asetuksen N:o 1408/71 86 artiklassa viitataan selvästi samaan perusteeseen, kun siinä säädetään, että "hakemukset — —, jotka on toimitettava jäsenvaltion lainsäädännön vaatimusten mukaan tietyssä ajassa tämän valtion viranomaiselle — —, katsotaan jätetyksi määräajan kuluessa, jos ne on toimitettu

10 — Ks. asetuksen N:o 1408/71 kuudes perustelukappale.

samassa ajassa toisen jäsenvaltion vastaavalle viranomaiselle ——. Tällaisessa tapauksessa viranomainen ——, joka vastaanottaa hakemuksen ——, toimittaa sen viipymättä ensiksi mainitun valtion toimivaltaiselle viranomaiselle ——. *Päivämäärä, jona tällaiset hakemukset —— on toimitettu toisen valtion viranomaiselle ——, katsotaan päivämääräksi, jolloin ne on toimitettu toimivaltaiselle viranomaiselle ——*" (kursivointi tässä).

25. Näin ollen asetuksella käyttöön otettu järjestelmä sisältää enemmän. Edellä mainitussa säännöksessä säädetään mielestäni siitä, että laskettaessa määräaikoja etuuden myöntämistä varten merkitystä ei ole sillä, mikä on se toimivaltainen laitos, johon hakemus on toimitettu. Tärkeää on se, että yhteisön asetuksessa hyväksytään periaate, jonka mukaan päivä, jona hakemus on toimitettu toimivaltaisen valtion laitokselle, sitoo myös muiden jäsenvaltioiden vastaavia laitoksia.

26. Asiaa lähemmin tarkasteltaessa ei toisin voisi ollakaan. Säädetyssä järjestelmässä yritetään toisaalta tehdä hallinnolliset velvollisuudet mahdollisimman yksinkertaisiksi sellaiselle työntekijälle, jolla on oikeuksia eri jäsenvaltioissa [11]; toisaalta, ja samanaikaisesti, sen tarkoituksena on vahvistaa sosiaaliturvaalan laitoksille perustamissopimuksen 5 artiklan määräyksen mukaan kuuluvaa yhteistyövelvollisuutta, joka lisäksi nimenomaan "vahvistetaan" kyseisissä asetuksissa [12].

27. Jos asia on näin, on pidettävä mielessä, että päivämäärä, jona hakemus on toimitettu jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, on asetuksessa säädetyssä järjestelmässä tarkoitettu siirtotyöläisen sosiaaliturvaetuuksien myöntämistä koskevaksi viitepäivämääräksi, jota kaikki muut laitokset noudattavat kukin omalla toimivalta-alueellaan. Vain tällä tavoin tarkasteltuna työskentely- ja asuinpaikan merkityksettömyyttä koskevan periaatteen, jonka voidaan katsoa olevan — kuten olen todennut — koko lainsäädännön keskeinen peruste, vaikutukset tulevat esille täydellisinä.

28. Tässä asiassa sovellettavien periaatteiden tultua näin määritellyiksi, on pääteltävä, että asetuksen N:o 574/72 36 artiklan sääntöjen tulkitseminen siten kuin Inasti ehdottaa, on kaavamaista ja tästä tulkinnasta seuraa se, että tämän asian kaltaisissa asioissa estetään työntekijän mahdollisuus saada kaikki hänelle kuuluvat oikeudet tekemällä näiden oikeuksien saaminen riippuvaksi siitä, onko työntekijä täyttänyt hallinnolliset muodollisuudet kaikissa niissa jäsenvaltioissa, joissa hän on harjoittanut ammattitoimintaa. Tässä

11 — Asia 108/75, Balsamo, tuomio 9.3.1976 (Kok. 1976, s. 375, 9 kohta) ja asia 41/77, Warry, tuomio 9.11.1977 (Kok. 1977, s. 2085, 28 kohta).

12 — Ks. asia C-251/89, Athanasopoulos ym., tuomio 11.6.1991 (Kok. 1991, s. I-2797, 57 kohta). Ks. myös asetuksen N:o 1408/71 84 artiklan säännökset ("Toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö" ja erityisesti 1, 2 ja 3 kohta).

asiassa Picardin toimittamat hakemukset ovat tästä erinomaisena esimerkkinä. Mielestäni lopputulos, jolla perusteettomasti estetään asetuksella N:o 1408/71 säädettyjen etuuksien saaminen kokonaisuudessaan, on perustamissopimuksen 51 artiklan taustalla olevien periaatteiden vastainen.

29. Inastin esittämä väite on lisäksi vastoin yhteisöjen tuomioistuimen kannanottoja asetuksen N:o 574/72 säännösten luonteesta. Yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa Iacobelli antamassaan tuomiossa, että asetuksen 36 artiklan säännökset ovat menettelysäännöksiä [13]. Näillä säännöksillä ei siis voida olennaisesti muuttaa työntekijälle tunnustettuja oikeuksia, jotka edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti on taattu asetuksen N:o 1408/71 säännöksillä. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa näillä säännöksillä ei voi olla vaikutusta toimivaltaisen laitoksen Picardille myöntämään oikeuteen saada Inastin maksamaa suhteellista etuutta yhteisön oikeuden sääntöjen mukaisesti.

30. Kuten Ranskan hallitus perustellusti toteaa huomautuksissaan, 36 artiklan 1 kohdan sääntöä, jonka mukaan hakijan "on toimitettava" hakemus asuinpaikan laitokselle on tältä kannalta katsottuna pidettävä täydentävänäsääntönä. Kyseessä on asetuksen täytäntöönpanosäännös, mutta siitä voidaan poiketa, koska se, jota asia koskee, hakee hänelle kuuluvia sosiaaliturvaetuuksia toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle laitokselle tekemällään hakemuksella [14]. On myös lisättävä, että näin on sitä suuremmalla syyllä silloin kun, kuten nyt esillä olevassa asiassa, hakemus on tehty toimivaltaiselle laitokselle siinä jäsenvaltiossa, jonka kansalainen työntekijä on ja jossa hän on harjoittanut suurimman osan ajasta ammattitoimintaansa. Ottaen huomioon 36 artiklan 1 kohdan luonteen ja sen hallinnollisen menettelyn yksinkertaistamista koskevan tavoitteen, sen vaikutuksena ei voi olla kyseisten etuuksien myöntämisen estäminen tai se, että myöntämiselle asetetaan edellytyksiä siten, että siinä säädettäisiin saman sosiaaliturvaetuuden (tässä asiassa vanhuuseläke) myöntämiselle eri päivämäärä kuin se, jona hakemus on toimitettu toiselle toimivaltaiselle laitokselle. Etuus myönnetään samanaikaisesti ja sen maksaminen on taattava noudattamalla yhteistyövelvollisuutta, joka koskee jokaisessa tapauksessa eri toimivaltaisia laitoksia [15]. Asetuksen N:o 1408/71 kaltaisessa järjestelmässä, jonka tarkoituksena on edistää työntekijöiden liikkuvuutta, yhden ainoan, työntekijän aktiivista toimintaa osoittavan hakemuksen

13 — Asia C-275/91, tuomio 3.2.1993 (Kok. 1993, s. I-523, 13 kohta).

14 — On korostettava esittämääni tulkintaa vahvistavaa sitä tosiseikkaa, että kyseisissä säännöissä ei säädetä sellaista työntekijää koskevista rangaistustoimenpiteistä, joka ei ole noudattanut 36 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa säädettyjä hakemuksen toimittamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

15 — Eri lopputulokseen ei voida tulla siinäkään kansallisen tuomioistuimen toisessa kysymyksessä tarkoittamassa tapauksessa, jossa jäsenvaltion laitos tunnustaa työntekijän oikeuden vain sillä edellytyksellä, että toinen jäsenvaltio jo maksaa eläkettä. Työntekijän oikeuden syntymisen taustalla olevan loogisen suhteen seurauksena on ensimmäisen laitoksen osalta itse asiassa se, että etuuksien samanaikainen myöntäminen katsottaisiin tarpeelliseksi, myös perusteettomien aukkojen välttämiseksi sosiaaliturva-asioiden käsittelyssä. Tässä ei ole kuitenkaan kaikki. Tällaisessa asiassa vaikuttaa myös hallinnollisen menettelyn yksinkertaistamisen tarpeen perusteella tarpeelliselta antaa työntekijälle mahdollisuus kääntyä suoraan sen laitoksen puoleen, jolla on toimivalta maksaa se "pääasiallinen" etuus, joka on muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten laitosten mahdollisesti maksamien etuuksien edellytyksenä.

toimittaminen riittää hyvin. Jos näin ei olisi, kyseisen asetuksen 44 artiklan 2 kohdan säännössä tarkoitettuja tavoitteita ja yleisemmin ottaen koko kyseisen järjestelmän perustana olevien periaatteiden tavoitteita ei enää saavutettaisi.

31. Edellä esitetyistä seikoista seuraa, että kansallisen tuomioistuimen esittämään ensimmäiseen kysymykseen olisi vastattava, että asetuksen N:o 574/72 36 artiklan 4 kohdan sääntö on saman artiklan kolmeen ensimmäiseen kohtaan verrattuna itsenäinen menettelysääntö. Tätä sääntöä, joka liittyy välittömästi asetuksen N:o 1408/71 44 artiklan 2 kohdan etuuksien myöntämisen alkamishetken määrittelemiseksi tarpeellisia edellytyksiä koskevaan säännökseen, on tulkittava sen suuntaisesti, että päivää, jona sosiaaliturvaetuuksia koskeva hakemus on toimitettu toimivaltaiselle laitokselle, on pidettävä päivänä, jona se on toimitettu kaikille asianomaisille kyseisen etuuden myöntäville toimivaltaisille laitoksille näiden laitosten soveltaman lainsäädännön mukaisesti.

32. Koska ensimmäiseen kysymykseen on vastattu näin, kansallisen tuomioistuimen esittämä toinen kysymys jää vaille kohdetta.

Ratkaisuehdotus

Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2001/83, täytäntöönpanomenettelystä 21 päivänä maaliskuuta 1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 36 artiklan 4 kohdan säännös on itsenäinen sääntö suhteessa saman artiklan kolmeen ensimmäiseen kohtaan, ja sitä on tarkasteltava yhdessä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2001/83, 44 artiklan

2 kohdan sääntöjen kanssa etuuksien myöntämistä varten toimitetun hakemuksen vaikutusten osalta. Täytäntöönpanoasetuksen säännösten mukaisesti päivämäärä, jona asianomainen työntekijä toimittaa etuuksien myöntämistä koskevan hakemuksen sellaiselle sosiaaliturva-asioita hoitavalle laitokselle, jolla on toimivalta maksaa sosiaaliturvaetuuksia, on päivämäärä, jota kaikkien muiden tämän hakemuksen käsittelemiseksi toimivaltaisten laitosten on pidettävä asiaan sovellettavan lainsäädännön mukaisena hakemuksen toimittamispäivänä.